

ТЕЗИ

Андрій АРКУША,
аспір. кафедри інструментального
та оркестрового виконавства факультету мистецтв
імені Анатолія Авдієвського Національного педагогічного університету імені
М. П. Драгоманова;

Наук. кер. **Вікторія БУХАНЄВИЧ;**
канд. пед. наук, ст. викл. інструментального
та оркестрового виконавства факультету мистецтв
імені Анатолія Авдієвського Національного педагогічного
університету імені М. П. Драгоманова

ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ОРКЕСТРОВИХ ДИРИГЕНТІВ У ПРОЦЕСІ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

У публікації піднято проблему методики та окреслено педагогічні умови формування умінь самовдосконалення оркестрових диригентів у процесі магістерської підготовки. Увагу зосереджено на методах та прийомах, змісті і структурі цих компетентностей, а також формуванні умінь самовдосконалення оркестрових диригентів у процесі магістерської підготовки.

Ключові слова: фахова підготовка, самовдосконалення, оркестровий диригент, вчитель музичного мистецтва.

Основною метою державної політики в галузі освіти є виявлення умов для розвитку особистої і творчої самореалізації кожного громадянина України, оновлення змісту освіти та організації навчально-виховного процесу відповідно до демократичних цінностей. У Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті серед основних принципів розвитку освіти в Україні – формування навичок самоосвіти й самореалізації молоді. Досвід навчально-виховної діяльності закладів вищої освіти переконує, що ефективно вирішувати питання підготовки майбутніх фахівців можна лише за активної участі у цьому процесі самих студентів, тобто самовдосконалення.

Здійснений аналіз останніх досліджень та публікацій, присвячених проблемі професійного самовдосконалення особистості, дає підставу стверджувати, що її розробкою займаються психологи та педагоги різних наукових шкіл, починаючи з біхевіоризму й до гуманістичної, особистісно орієнтованої педагогіки, зокрема: О. Бодальов, А. Деркач, Н. Гузій, Є. Ільїн, О. Орлов, В. Слатьонін та ін. Основи теорії загального самовиховання розкриті у працях А. Арета, Д. Гришина, О. Кочетова, О. Ковальова, В. Оржеховської, Л. Рувинського, В. Селіванова, В. Сухомлинського, М. Тайчинова, Т. Хілько та ін. Проблемами професійної підготовки майбутнього вчителя музики опікуються К. Завалко, О. Отич, Г. Падалка, О. Рудницька, В. Федоришин, О. Щолокова, та ін., сутнісні характеристики самовдосконалення вчителя висвітлювали К. Завалко, В. Маралов, В. Орлов, Н. Сегеда, П. Харченко та ін.).

Однак, не применшуючи цінності названих вище досліджень, повинні констатувати, що проблема професійного самовдосконалення оркестрових диригентів у процесі магістерської підготовки допоки не дістала належного висвітлення.

У рамках публікації здійснюємо аналіз дослідів мистецької педагогіки (А. Козир [2], Г. Падалка [3], О. Рудницька [4] та ін.), *методологічні підходи* до мистецької освіти спираються на концептуальні положення, які стосуються всього поля педагогічної діяльності в царині художнього виховання й навчання студентів.

Особистісно орієнтований підхід, який у загальнопедагогічному плані досліджено працями І. Беха [1], Є. Бондаревської та інших, означає ставлення до особистості як суб'єкта процесу свого становлення – самосвідомості, взаємовідносин і практичної діяльності.

Врахування цього підходу відіграє значну роль саме для самовдосконалення, оскільки базується на визнанні індивідуальності студента, його інтересів і художніх здібностей, і особливо – унікальності кожної особистості – учасника процесу художньої творчості [36], а також на врахуванні особистих можливостей і інтересів, потреб, мотивів.

Висновки. Отже, самовдосконаленню майбутніх учителів музичного мистецтва сприяє цілеспрямована реалізація таких педагогічних умов: стимулювання у майбутніх оркестрових диригентів потреби у самовдосконаленні; активізація самостійної творчо-пошукової діяльності студентів; забезпечення ціннісного ставлення майбутніх оркестрових диригентів до процесу і результатів своєї навчально-професійної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бех І.Д. Виховання сучасної вузівської молоді. *Філософія освіти XXI століття: проблеми і перспективи* : зб. наук. праць. Київ : Знання, 2000. 520 с.
2. Козир А. В. Акмеологічні тенденції розвитку мистецької освіти в сучасному вимірі. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2017. Вип. 6. С. 5–12.
3. Козир А. В. Теорія та практика формування професійної майстерності вчителів музики в системі багаторівневої освіти : автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02, 13.00.04. Київ, 2009. 43 с. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/229> (дата звернення: 10.11.22).
4. Рудницька О.П. Педагогіка: Загальна та мистецька : навч. посібник. Київ : 2002. 270 с.